

KONIECZNE WSPARCIE POLSKICH PRODUCENTÓW POMP CIEPŁA I KOTŁÓW NA PELET

Prezentujemy list otwarty wysłany przez Izbę Gospodarczą Urzędzeń OZE oraz Polską Organizację Rozwoju Technologii Pomp Ciepła do premiera RP Mateusza Morawieckiego zawierający 10 najważniejszych postulatów polskich producentów pomp ciepła i kotłów na pelet, które umożliwią harmonijny rozwój tej branży i wzrost jej konkurencyjności, z korzyścią dla całej gospodarki naszego kraju.

W imieniu organizacji: Izby Gospodarczej Urzędzeń OZE oraz Polskiej Organizacji Rozwoju Technologii Pomp Ciepła (PORT PC) zwracamy się z prośbą o pilne podjęcie działań w zakresie wsparcia rozwoju branży polskich producentów urządzeń grzewczych OZE, w tym kotłów grzewczych na pelet drzewny i pomp ciepła. Apelujemy w tym celu o realizację przedstawionych poniżej naszych 10 postulatów. Zdaniem organizacji, które reprezentujemy, niezbędne jest również jak najszybsze podpisanie porozumienia sektorowego w tym obszarze.

10 NAJWAŻNIEJSZYCH POSTULATÓW POLSKIEJ BRANŻY URZĄDZEŃ GRZEW CZYCH OZE

Apelujemy o pilne podjęcie następujących działań:

- Jednoznaczne wskazanie urządzeń grzewczych korzystających z OZE, tzn. pomp ciepła i kotłów na biopaliwo stałe w postaci peletu, jako technologii wspieranych przez polski rząd.
- Wprowadzenie zmian w zasadach dofinansowań do urządzeń grzewczych, w tym przede wszystkim zaprzestanie dofinansowywania urządzeń korzystających z paliw kopalnych.
- Wyrażenie poparcia przez polski rząd dla planu Komisji Europejskiej odejścia od obrotu samodzielnych kotłów na paliwa kopalne od 2029 r.
- Wprowadzenie zmian w prawie budowlanym promujących urządzenia grzewcze OZE oraz oficjalną zapowiedź zakończenia stosowania urządzeń korzystających z paliw kopalnych w nowych budynkach.
- Stopniowe, zgodnie z wypracowanym harmonogramem, zwiększanie wymogów w zakresie jakości pomp ciepła i kotłów na pelet (np. wyższa premia w programach dotacyjnych do pomp ciepła pracujących na czynnikach naturalnych, wymogi dotyczące generowanego hałasu, czy też wycofania wsparcia dla pomp ciepła o klasie energetycznej A+).
- Zrównanie w programach dotacyjnych NFOŚiGW kwoty dofinansowania do kotłów na pelet o podwyższonym standardzie emisyjnym (obniżonej emisyjności cząstek stałych o wartości $\leq 20 \text{ mg/m}^3$) z kwotami dofinansowania do pomp ciepła typu powietrze-woda na poziomie podstawowym – mając na uwadze fakt, że polska branża producentów kotłów na biopaliwa stałe wykonała ogromną pracę i poniosła wysokie koszty, aby dostosować swoje urządzenia do wymogów ecodesign.
- Wprowadzenie taryf elektrycznych dedykowanych użytkownikom pomp ciepła oraz zagwarantowanie prawidłowej proporcji cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i peletu drzewnego.
- Zmniejszenie podatku VAT na paliwa wykorzystywane do produkcji energii z odnawialnych źródeł oraz na energię elektryczną zużywaną do zasilania pomp ciepła, a także wprowadzenie 0% podatku VAT na urządzenia grzewcze wykorzystujące OZE do produkcji ciepła.

wialnych źródeł oraz na energię elektryczną zużywaną do zasilania pomp ciepła, a także wprowadzenie 0% podatku VAT na urządzenia grzewcze wykorzystujące OZE do produkcji ciepła.

- Wprowadzenie obowiązku potwierdzenia przez system certyfikacji ENplus, DINplus lub Łukasiewicz – CTD wytwarzanych i kierowanych na polski rynek biopaliw stałych w postaci peletu drzewnego.

- Wprowadzenie dodatkowych wymagań dla urządzeń OZE dotowanych w krajowych programach wsparcia (pompy ciepła, kotły na pelet), zgodnych z wymogami ekoprojektu i potwierdzonych przez jednostki akredytowane. Obecnie w programach NFOŚiGW wszystkie dotowane kotły na biopaliwa stałe mają certyfikaty wydane przez europejskie laboratoria akredytowane, podczas gdy część pomp ciepła jest dofinansowywanych na podstawie niezweryfikowanych deklaracji. Niezbędna jest również weryfikacja wymogów ekoprojektu (badania kontrolne produktów) dla wszystkich grup urządzeń dotowanych w krajowych programach wsparcia. Jej brak powoduje, że wymogi ekoprojektu nie są w ogóle realizowane.

Branża urządzeń grzewczych OZE jest ostatnią branżą OZE w Polsce, z którą ani nie podpisano takiego porozumienia, ani nawet nie podjęto rozmów w sprawie jego podpisania.

KONTEKST

Od wielu lat w Polsce dynamicznie rośnie rynek urządzeń grzewczych wykorzystujących OZE, w tym szczególnie sprężarkowych pomp ciepła, jednak jak do tej pory – głównie za sprawą importowanych urządzeń. **Mimo tego, że mamy w naszym kraju blisko 20 polskich producentów pomp ciepła, ich udział w sprzedaży tych urządzeń na polskim rynku jest daleko niewystarczający.** W zależności od technologii, oscyluje on w granicach od kilku do kilkunastu procent. Jedynie w przypadku produkcji dolnych źródeł ciepła sięga on ponad 90%. Co więcej, intensywne rekomendowanie urządzeń gazowych oraz brak skutecznych mechanizmów ochrony krajowych producentów urządzeń grzewczych, którzy wykorzystują odnawialne źródła energii w postaci peletu drzewnego do wytwarzania ciepła, zapewniając przy tym pośrednio i bezpośrednio pracę około 50 tys. osób, powoduje gwałtowne zwolnienia pracowników i ogłaszanie upadłości.

Napaść Rosji na Ukrainę znacząco przyspieszyła unijne plany odejścia od stosowania paliw kopalnych w budynkach, co przełoży się na powszechne zastosowanie w Europie urządzeń grzewczych korzystających z odnawialnych źródeł energii. Wyrazem tego jest ogłoszony w maju 2022 roku unijny pakiet REPowerEU, który zakłada m.in. ponad dwukrotny wzrost zastosowania pomp ciepła w ciągu najbliższych 5 lat i wprowadzenie europejskiego zakazu sprzedaży samodzielnych kotłów na paliwa kopalne (gaz, węgiel czy olej) już w 2029 roku. Jednocześnie,

ogłoszony przez Komisję Europejską w marcu 2023 roku projekt Net Zero Industry Act pozwoli na wspieranie nie tylko badań i rozwoju, ale także wdrożeń i produkcji urządzeń grzewczych korzystających z OZE, w tym szczególnie pomp ciepła. Z takich możliwości wsparcia już teraz korzystają rządy Francji i Niemiec. W polityce klimatyczno-energetycznej UE podkreśla się też znaczenie sprężarkowych pomp ciepła – jako najbardziej efektywnych technologii grzewczych. Pompy ciepła wdrażane w technologiach smart grid będą stanowiły istotny element bilansowania systemu energetycznego i zapewnią możliwość odciążania sieci energetycznej. Jest to rozwiązanie już wykorzystywane w wielu krajach Europy w połączeniu ze specjalnymi taryfami elektrycznymi.

Warto wspomnieć, że w czerwcu 2022 roku niemiecki rząd, w ramach specjalnego porozumienia, zobligował krajowych producentów urządzeń grzewczych (którzy produkują obecnie głównie kotły gazowe i mają decydujący udział w ich produkcji oraz sprzedaży w Europie) do bardzo szybkiego rozwoju produkcji pomp ciepła. Jednym z celów tego porozumienia jest ponad trzykrotne zwiększenie produkcji pomp ciepła, do poziomu ponad 500 tys. rocznie od 2024 roku oraz realizacja planu wyprodukowania 5-6 mln pomp ciepła do 2030 r. Jednocześnie, mając na uwadze zrównoważony rozwój całej branży urządzeń OZE, rząd Niemiec przyspieszył montaż kotłów na pelet i pod koniec 2022 roku ogłosił, że dzięki temu do końca roku zostało zamontowanych 700 tys. tych urządzeń. Zgodnie z przewidywaniami, działania te miały kluczowe znaczenie i spowodują dalsze przyspieszenie zmian w ustawodawstwach unijnych poszczególnych krajów w kierunku powszechnego stosowania pomp ciepła w budynkach.

W Polsce, w tym samym czasie, czyli w 2022 roku, liczba sprzedanych pomp ciepła przekroczyła 200 tys. sztuk, a ich udział w ogólnej sprzedaży urządzeń grzewczych osiągnął ponad 32%. W 2022 r. sprzedano w Polsce również niemal 300 tys. kotłów gazowych. Spowodowało to osłabienie rynku kotłów na biomasę, co uderzyło w polskich producentów inwestujących do tej pory przychody z produkcji kotłów między innymi w rozwój technologii pomp ciepła i bardziej innowacyjnych kotłów na pelet.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na konieczność prowadzenia zrównoważonego rozwoju technologii OZE w zakresie wytwarzania ciepła. Istnieją bowiem obawy, że przy dynamicznym wzroście sprzedaży kotłów biomasowych możemy zderzyć się z przyszłym niedoborem biomasy. Jeszcze większe ryzyko niesie brak działań zapewniających zrównoważony rozwój technologii pomp ciepła. Wobec bardzo dużej liczby montowanych w Polsce pomp ciepła zasilanych energią elektryczną, jeżeli pilnie nie podejmiemy się działań związanych z taryfami elektrycznymi typu smart, można doprowadzić do niewydolności krajowego systemu energetycznego. Dbalność o taką właśnie równowagę rozwoju technologii OZE w Polsce przyczyni się do stabilizacji zapotrzebowania na nośniki energii, a co za tym idzie – stabilizacji kosztów ich nabycia i wzrostu zaufania ze strony konsumentów. Warto nadmienić, że duża niepewność dotycząca przyszłych cen nośników energii i biopaliw powoduje obecnie ogromną niechęć konsumentów do podejmowania decyzji o modernizacji źródeł ciepła.

Jak Pan Premier zapewne już wie, **zadeklarowane do tej chwili zagraniczne inwestycje w produkcję pomp ciepła w Polsce, umożliwią wyprodukowanie w roku 2025/2026 blisko 1 mln sztuk tych urządzeń.** Według informacji, które posiadamy, kolejne firmy zagraniczne planują inwestowanie w fabryki pomp ciepła i komponentów właśnie w Polsce.

W naszej ocenie jest to zatem właściwy, a zarazem niepowtarzalny moment na przygotowanie i wprowadzenie zintegrowanego planu działania na rzecz wsparcia krajowej produkcji i rozwoju polskiej branży urządzeń grzewczych, w tym szczególnie pomp ciepła i kotłów na pelet – na wzór kompleksowego planu działania przyjętego w Niemczech w czerwcu 2022 roku.

Szanowny Panie Premierze, w imieniu naszych organizacji zwracamy się z prośbą o pilne wsparcie przez Pana Premiera zarysowanego kompleksowego kierunku działań w zakresie polskiej produkcji urządzeń grzewczych OZE, w tym kotłów na pelet oraz sprężarkowych pomp ciepła. Jesteśmy pewni, że produkcja tych urządzeń i szybkie odejście od stosowania paliw kopalnych do ogrzewania budynków będą miały w najbliższych latach kluczowe i priorytetowe znaczenie w wielu obszarach gospodarczo-politycznych. Proponujemy szybkie powołanie grupy roboczej z udziałem naszych organizacji, w celu wypracowania rozwiązań korzystnych dla polskiej gospodarki, środowiska oraz polskiej branży producentów urządzeń OZE.

POBIERZ Pełna wersja listu wysłanego przez Izbę Gospodarczą Urządzeń OZE oraz Polską Organizację Rozwoju Technologii Pomp Ciepła do premiera RP Mateusza Morawieckiego